

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 11/21
Luxembourg, 2. februar 2021

Sodba v zadevi C-481/19
DB/Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)

Fizična oseba, zoper katero poteka upravna preiskava zaradi trgovanja z notranjimi informacijami, ima pravico, da molči, če bi iz njenih odgovorov lahko izhajala njena odgovornost za prekršek, ki se kaznuje z upravnimi sankcijami kazenske narave, ali njena kazenska odgovornost

Vendar pravica do molka ne more upravičiti vsakršnega nesodelovanja s pristojnimi organi, kot sta zavrnitev udeležbe na zaslišanju ali zavlačevanje

Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (nacionalna komisija za družbe in borzo, Italija) je 2. maja 2012 osebi DB naložila sankciji v skupnem znesku 300.000 EUR za prekršek trgovanja z notranjimi informacijami, ki je bil storjen leta 2009.

Zaradi nesodelovanja ji je naložila tudi sankcijo 50.000 EUR. Oseba DB je namreč po tem, ko je večkrat zaprosila za preložitve datuma zaslišanja, na katero je bila povabljena kot oseba, ki bi lahko imela informacije o dejanskem stanju, zavrnila odgovor na vprašanja, ki so ji bila postavljena, ko se je tega zaslišanja udeležila.

Oseba DB je po tem, ko je bil njen ugovor zoper te sankcije zavrjen, vložila kasacijsko pritožbo pri Corte suprema di cassazione (vrhovno kasacijsko sodišče, Italija). To sodišče je 16. februarja 2018 na Corte costituzionale (ustavno sodišče, Italija) naslovilo vmesno vprašanje o ustavnosti določbe italijanskega prava,¹ na podlagi katere je bila naložena sankcija zaradi nesodelovanja. Ta določba sankcionira opustitev pravočasne izpolnitve zahtev Consob ali povzročitev zamude pri izvajanju nadzornih funkcij tega organa, tudi v zvezi z osebo, ki ji Consob očita trgovanje z notranjimi informacijami.

Corte costituzionale je poudarilo, da je trgovanje z notranjimi informacijami v italijanskem pravu hkrati prekršek in kaznivo dejanje. Dalje je navedlo, da je bila zadevna določba sprejeta zaradi izpolnitve posebne obveznosti, ki jo je določila Direktiva 2003/6,² in da se zdaj z njo izvaja določba Uredbe št. 596/2014.³ Zato je na Sodišče naslovilo vprašanje o združljivosti teh aktov z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), natančneje s pravico do molka.

Sodišče, ki je zasedalo v velikem senatu, je priznalo, da ima fizična oseba pravico do molka, ki je varovana z Listino,⁴ in razsodilo, da Direktiva 2003/6 in Uredba št. 596/2014 državam članicam dopuščata, da spoštujejo to pravico v preiskavi, ki je bila opravljena zoper tako osebo in

¹ Člen 187n decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52 (zakonska uredba št. 58 o enotnem besedilu določb s področja finančnega posredovanja v smislu členov 8 in 21 zakona št. 52 z dne 6. februarja 1996) z dne 24. februarja 1998.

² Na podlagi člena 14(3) Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 367) države članice določijo sankcije, ki se uporabijo zaradi nesodelovanja v preiskavi iz člena 12 te direktive. Zadnje navedeni člen določa, da mora imeti pristojni organ v tem okviru možnost zahtevati informacije od vsake osebe, po potrebi pa jo tudi zaslišati ali pozvati za pričanje.

³ Člen 30(1)(b) Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL 2014, L 173, str. 1). Ta določba zahteva naložitev upravnih sankcij za nesodelovanje ali neskladno ravnanje v preiskavi, inšpekcijskem pregledu ali zahtevi iz člena 23(2) te uredbe, v točki (b) tega odstavka pa je natančneje določeno, da to vključuje zaslihanje osebe, da bi se od nje pridobile informacije.

⁴ Člen 47, drugi odstavek, in člen 48 Listine.

ki lahko pripelje do ugotovitve njene odgovornosti za prekršek, ki se kaznuje z upravnimi sankcijami kazenske narave, ali njene kazenske odgovornosti.

Presoja Sodišča

Glede na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s pravico do pravičnega sojenja⁵ je Sodišče poudarilo, da **pravica do molka, ki je jedro pojma „pravično sojenje“, nasprotuje zlasti temu, da bi bila fizična oseba, ki je „obdolžena“, sankcionirana zaradi tega, ker je pristojnemu organu na podlagi Direktive 2003/6 ali Uredbe št. 596/2014 zavrnila predložitev odgovorov, na podlagi katerih bi lahko izhajala njena odgovornost za prekršek, ki se kaznuje z upravnimi sankcijami kazenske narave, ali njena kazenska odgovornost.** Sodišče je v zvezi s tem natančneje določilo, da se sodne prakse v zvezi z obveznostjo podjetij, da v postopkih, ki lahko pripeljejo do naložitve sankcij za protikonkurenčna ravnanja, predložijo informacije, ki bi se pozneje lahko uporabile za ugotovitev njihove odgovornosti za taka ravnanja, ne more uporabiti po analogiji za ugotavljanje obsega pravice fizične osebe do molka, ki je obtožena trgovanja z notranjimi informacijami. Sodišče je dodalo, da **pravica do molka kljub temu ne more upravičiti vsakršnega nesodelovanja zadevne osebe s pristojnimi organi, kot sta zavrnitev udeležbe na zaslišanju, ki ga ti določijo, ali zavlačevanje, katerega namen je preložiti izvedbo zaslišanja.**

Sodišče je nazadnje ugotovilo, da je tako glede Direktive 2003/6 kot Uredbe št. 596/2014 mogoče podati razlago v skladu s pravico do molka v smislu, da ne zahtevata, da se fizična oseba sankcionira, ker je zavrnila predložitev odgovorov pristojnemu organu, na podlagi katerih bi lahko izhajala njena odgovornost za prekršek, ki se kaznuje z upravno sankcijo kazenske narave, ali njena kazenska odgovornost. V teh okoliščinah neobstoj izrecne izključitve naložitve sankcije za tako zavrnitev ne more vplivati na veljavnost teh aktov. **Države članice morajo zagotoviti, da se fizične osebe ne sme sankcionirati zaradi njene zavrnitve predložitve takih odgovorov pristojnemu organu.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁵ Pravica do pravičnega sojenja je določena v členu 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki je bila podpisana v Rimu 4. novembra 1950.